

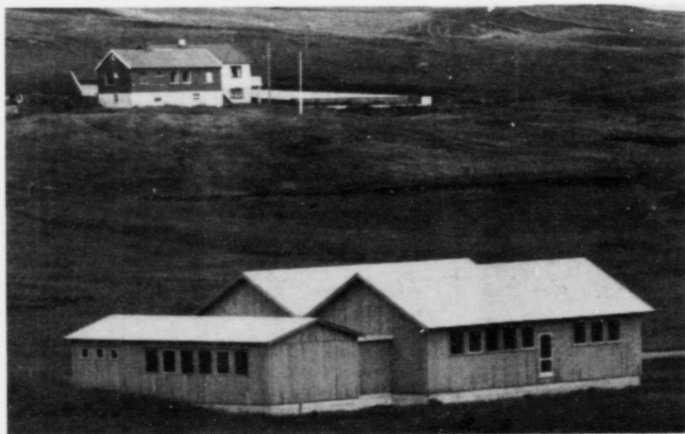
plader, endsige en bedre grammofon. Jo, jo, man er vel fra et hjem med kultur.

Alt dette kunne jeg ikke fortælle de to unge, det var bare noget der rumstere rundt i baghovedet på mig, for jeg følte, at jeg ikke var min opgave voksen, at nu havde jeg for alvor rodet mig ind i noget, jeg nok hellere skulle have holdt fingrene fra, og lad andre knap så tonedøve og mere kyndige folk om.

Og som altid, når jeg er træt og nervøs, snakkede jeg som et vandfald, mens min frakoblede hjerne registrerede at scenen trængte til at blive fejlet og var meget lidt hyggelig med en stabel skumgummimadrasser bagerst, intet bagtæppe, et skarpt grellt lys, og en sal, der rundede af dårlig akustik, en god sal til Bingo, til dans måske, men hvordan gøre en hyggelig café-stemning ud af et forsamlingshus, der var hundekoldt, det trak ind i nakken, der var bare alting i vejen, og mit mod sivede langsomt ud af mine ømme tæer.

Men så kom Elisabeth Myllhammar som en stormvind og tog affære, hun kender Ungmannahúsið ud og ind, hun er altid effektiv. Pludselig blev der bedre lys til scenen, en dør blev låst, så det ikke trak så meget. Mens hun fik en masse ting på plads, stod jeg bare og så ud ad vinduet, op på to skyer, som langsomt var ved at smelte sammen, og tænkte på to af mine nærmeste, som jeg mistede alt for tidligt. Hjælp mig, hvordan klarer jeg dette her, hviskede jeg, og så vidste jeg det, – det var mig det var galt med, jeg havde igen været for krævede. Hvem siger at alting skal være så perfekt, lad dog tingene glide som de kan bedst, så går det nok altsammen, og så syntes jeg, at jeg hørte min fars stemme – du skal ikke kigge op i skyerne efter hjælp, hjælpen er lige foran dine øjne, og du ved det godt. Så var mit anfald af mismod overstået.

Da jeg spurgte de to unge, om de havde planer om at skulle hjem til Sand og spise aftensmad, svarede de, at de havde spist. Javel, ja! Man møder op i Skálavík allerede kl. 14.30 med en bil fuld af udstyr, og så har man allerede spist. Ah nej mine herrer, så meget forskel er der nu heller ikke på spisevanerne, at jeg tror på, at man på Sand spiser nåtúrða kl. 14, grinede jeg, men hvis de ville blive og passe på huset, mens Elisabeth og Majbritt Lydersen og jeg skyndte os hjem og fik et hurtigt brusebad og sørget lidt for hjemmefronten, så ville det være rart. Det ville de gerne, lovede de tjens-

tvilligt, så mens Elisabeth strøg afsted i sin bil og skulle nå sådan cirka 117 ærinde på en halv time, forsvandt Majbritt den anden vej, med en fart, der er en Marathon-løber værdig, blev de unge mennesker bænket i Ungmannahusets køkken, (ja, jeg vægrer mig ved at kalde dem drenge, jeg ved godt, at her siger man »drongur« om en ung mand, lige til han bliver gift, men havde jeg i sin tid kaldt mine yngre brødre for drenge, da de var 15–16 år, så havde jeg nærmest ikke overlevet, og Tór Heðin har iøvrigt så voksen en medfart, at ordet »drenge« slet ikke passer til dem) mens jeg hev et fad smørbrød ud af køleskabet, et par Colaer op af tasken, sludrede jeg om at jeg godt vidste, at det var anderledes musik folk i min alder syntes om, men om de kendte »Alexanders ragtime«, som de havde spillet i Útvarpið et par gange fornylig, var svaret ja, den kendte de da, fortalte jeg dem, at den melodi stammer fra en film, som hedder »Alexanders ragtime Band«, at da jeg var 15 år i 1939 rente min slyngveninde og jeg i biografen og så den film fem gange, og at vi stæppede, sang, hamrede og hakkede rytmen »Come on and hear, come on and hear«, indtil vore forældre var ved at blive vanvittige, skulle det kaldes musik?

Akkurat de samme kommentarer, som de unge i dag må høre fra de ældre generationer. Vi gamle har selv en god del af skylden for de kløfter, som kan opstå mellem de unge og os, hvis vi nægter at huske vores egen ungdom. Vi går stadig rundt med de unge mennesker vi var engang, inden i os.

Nok om det, jeg kan måske en anden gang få lejlighed til at udbrede mig mere om det emne, og ramme en pæl igennem disse evindelige bemærkninger om, at »sådan var vi skam ikke, da vi var unge.« Værlig og slud-

Tilbage til Musik-caféen!

Da Elisabeth, Majbritt og jeg kom til bage til Ungmannahuset, var scenen fejlet og fin, der var trukket nogle forhang for, så madrasserne var skjulte, belysningen i orden, musikken på plads og mikrofonen stillet op. De havde virkelig haft travlt, Heðin og Tór, og nu var der ikke mere sprogforbistring eller generationskløft.

Det er nok ikke almindeligt, når man anmelder noget, at fortælle hvad der foregik »bag kulisserne«, men det var Tór og Heðin der ligesom byggede den gode og positive stemning op, som kom til at præge hele aftenen. Jeg skal ikke rose mig af, at det var min lille snak om, at den, der ikke dør ung, han bliver gammel, og at gamle mennesker er unge, som er blevet ældre, det var snarere det, at de to unge havde haft freid for min mange ord, en times tid.

Efter koncerten med de tre unge violinspillere, sang Ingun Simonsen tre sange, en islandsk, som handlede om kærlighed, en dansk (på dansk) som handlede om en dreng som blev møppet i skolen, ingen kunne lide ham, han var tyk og fed og ucharmerende, nu meldes han faldet i 2. verdenskrig, og en af hans såkaldte skole- »kammerater« tænker tilbage på skoletiden og kommer til den slutning, at den dreng meldte sig under Hitlers fane og lod sig træne til dræbermaskine, som hævn for alt det, han havde lidt i sin skoletid, og nu er det for sent at gøre noget, for sent at vise ham lidt venlighed, for sent at vende sig mod pøbelen, at tage den forsvarsløse i forsvaret. Ingun sang til sidst en islandsk sang, som hun selv havde oversat til færøsk, hvor er hun dygtig.

Hun fortalte om de sange hun havde valgt og hvorfor. Selvom Ingun slet ikke kendte mig, og egentlig havde hørt meget lidt om legatet »Sandoyar Steinkelda«, som musik-caféen skulle være en hyggelig start på, så viste hendes valg

af sange, og den måde hun introducerede dem på, at hun havde forstået hvad det er, vi vil med »Sandoyar Steinkelda«, og at hun var meget bedre til at udtrykke det, end jeg har kunnet gøre det, selvom jeg har brugt 1000 ord.

Vi vil hjælpe der, hvor ingen andre hjælper, vi vil give et skulderklap i stedet for at trække på skuldrene, vende ryggen til og have nok i vort eget.

Tak! Ingun, fordi du med dine sange, satte tingene på plads. Vi kender ham jo alle sammen, den grimme ælling, der skal kanøfles, fordi han er anderledes.

Måske var det dig eller mig, der skulle kanøfles, fordi vi var anderledes, eller var vi måske med til at kanøfle (moppe, tage afstand fra, forfølge) af angst for at være anderledes.

Ja, Ingun Simonsen, jeg kan slet ikke blive færdig med dig, du gav os (cirka 40 folk) som var i »Keldan« i Skálavík den 14. juli, en lektion, så at sige, i kærlighedens mange ansigter: den store kærlighed, når man møder »den eneste ene.« Mangelen på næstekærlighed, når man lader sit eget lille ego blæse op til dimensioner, der slet ikke er belæg for, i stedet for at række en hjælpende hånd til et menneske i nød. Menneskekærligheden som burde kunne forhindre krig, hærværk, misbrug af andre mennesker, krigsforbrydelser, massedrab på sagesløse børn o.s.v., o.s.v., listen er lang.

Og du gav mig en stjerne (og dem samler jeg på). Kunne jeg måske have ringet eller skrevet til Dorthe Michelsen eller Sanne Salomonsen, Anne Linnet, Jeanne Boel, »hør du, vi laver noget her i den anden ende af øen, som vi kalder musik-café, gider du lige komme og synge en sang, du får ingen hjælp, ingen instruktion, ingen tilrettelæggelse, intet orkester, ingen festivitats, intet lys-show, ingen frisør eller sminkedame, og du får ikke en rød øre

for det. Det er muligt du kan få en håndfuld mennesker som publikum, og du må altså selv finde ud af, hvad du vil synge, for lige nu kan jeg altså ikke huske, hvad det er du plejer at synge, jeg blander dig altid sammen med Liv Dam, men hun synger jo børnesange – hvad synger du?«!!!

Man kan sagtens forestille sig de forargede gisp, hvis jeg havde afleveret den sva-

da til en Dorthe Michelsen eller Jeanne Boel. Det går jo ikke an at sige til en »Grand Dame« udi sangkunsten, at man ikke kan huske, hvad hun plejer at synge. Men det gik, for det skete i Føroyum, og her er ingen primadonnanykker.

Ingun svarede venligt og naturligt, at hun mest sang kærlighedssange, og det var så det.

Og hun kom og hun sang!

Lesarabrøv

Mismunur í »Kvøldlot!«

Tá ið dansur er í »Lotinum« um vikuskiftini, verður ofta stórir mismunur framdur av nøkrum ávísam fólki, ið arbeiða har. Tað verður selt ov nógv alkohol til fólk, ið longu hava fingið ov nógv at drekka, áðrenn tey koma inn hagar. (Tað sær út sum, at tað bert verður hugsað um at fáa so nógv av pengum í kassan sum gjørligt, og so til H.... við restini). Tá ið so hesi deyðadruknu fólk detta av, liggja tey ofta og sova við beinum uppi á bordunum, so at gløs fara í sor, og alt verður sum í einum svínastalli. Kontrollarnir, og fólk, ið arbeiða í barrini, koma síðan at koyra hesi fólk út.

Men tá koma nakrir ávísir Argjamenhann og taka ræðið av kontrollunum og barrvörðunum, og siga: »Hann skal liggja her og sova, tí at hesin er ein av okkum.« Viðkomandi sleppur síðan at liggja og sova í friði og náðum. Ofta liggja hesi fólk eisini og spýggja alt út, og tað sum verri er, og hetta til stóran ampa fyrri tey, sum koma í »Lotið« fyrri at hugna sær, dansa, ella fáa sær eina kenning. Men fólk, ið ikki koma av Argjum, verða beinavegin koyrd út, um tey sovna. Tey liggja síðan mangan og rulla uttanfyri, og enda kanska á sjónum niðri við bátabrugvarnar.

Sjálvsagt eiga hesi deyðadruknu fólk ikki at verða tveitt út á gøtuna, men tí hava skýldu (i øllum forum moralska skýldu) til at bóða politinum frá, so at tey kunnu verða tikið upp, áðrenn stórir skaði hendir.

Ofta verða ølgjøs og sjussar, ið kosta nógvan pening, tikið av fólk, sum onki eigur í teimum. Tá ið viðkomandi, sum hevur mist eitt, ella ofta fleiri gløs á henda hátt, síðan fer yvir til barrina at gera vart við hetta óskil, fær ein mangan hetta svar: »Hann ella hon

hevur líka góðan rætt til at vera her sum tú.« Tað kemur eisini fyrri, at fólk undir 18 ár koma inn, og tað er heldur ikki loyvt á teimum stovum, har ið alkohol verður selt. Sjálvt um barrvörðurin ikki selur til hesi fólk undir 18 ár, ber væl til hjá teimum at biðja onkran annan keypa fyrri seg. (Vónandi verður hetta betur kannað av politinum).

Til seinast ein áheitan til leiðaran av Kvøldloti:

Vónandi tekur hann hetta til eftirtektar, og fær skil á hesum trupulleikum, áðrenn hann missir enn meira av kundum; tí tað er mark fyrri, hvat fólk letur sær bjóða. Tað ber væl til at fáa skil á hesum, um hann bert hevur fólk, sum megnar at hava tamarhald á hesum trupulleikum, at arbeiða har. Tað ber ikki til at reka vinar- og kenningarpolitikk uttan at styggja nógv fólk burtur (hvat, ið longu er hent), av teirri grund, at áðurnevndu fólk av Argjum dominera øllum, tá ið teir koma í »Lotið«. Tað er meira enn so komið fyrri, at teir, tá ið teir koma har, seta seg at flenna at fólk, og genera tey út.

Eisini eru nakrir av áðurnevndu trupulleikum galdandi fyrri hinar klubbarnar (til dømis, at skont verður til fólk, ið eru deyðadrukkin frammanundan). Eisini, at tey síðan verða tveitt út á gøtuna fyri vág og vind.

Einaferð enn ein áheitan til allar barrvörðar og kontrollar í klubbunum og dansihølum: »Tveitið ikki hesi neyðars menniskju út á gøtuna, tí at ofta hava tí sjálvi selt teimum ov nógv alkohol. Um tí hava nakra samvitsku, so eiga tí at syrgja fyrri, at tey koma til hús, ella at tí fáa politiið at taka tey upp. Við at gera á henda hátt, kunnu tí møguliga bjarga mannalívum.

Heilsan

Ónøgð fólk í »Lotinum«.

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hósdag frá kl. 19.00–21.00, Inngongd hjá KFUM, Oman Písluvörð 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 14.30–16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 14.30–7.00 á morgn.